Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

# BIULETYN KOWIEŃSKI

## WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) ZAMKOWA 3—3.

Nr. Wilno, dnia 8 listopada 1932 r. 756.

## Treść numeru:

### I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

Dział. Str.

K r o n i k a .



### III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a .



x

x x

## I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

### Kronika.

Sprawa wymiany więźniów między Litwą a Sowietami. "Dzień Kow."/252.XI.32/: Wychodząca w Mińsku żargonówka "Oktober" podaje, że Sowiety postanowiły zwrócić się do rządu litewskiego z propozycją wymiany więźniów politycznych. Władze sowieckie będą prosiły o wydanie 10 skazanych komunistów, w tem b.ks.Adamowskiego i znanego komunistę Głowackiego. Komunistów tych zaproponują Sowiety wymienić na 10 litewskich "kontrrewolucjonistów", odsiadujących karę w Sołowkach.

Kongres agronomów państw bałtyckich. "Dzień Kow."/252.XI.32/: W lipcu 1933 r. odbędzie się w Kownie kongres agronomów państw bałtyckich, na który zjedzie się zapewne znaczna ilość agronomów z Finlandji, Estonji i Łotwy. Kongresy te odbywają się raz na dwa lata. Tym razem przewodniczyć będzie kongresowi przedstawiciel Związku Agronomów litewskich.

Echa artykułów publicysty polskiego p.Wł.Mergela w "Liet.Aidas". "Lietuvos Aidas"/252.XI.32/ przytacza obszerne cytaty z artykułów publicysty polskiego p.Wł.Mergela, który bawił w r.b. na Litwie i opisał swe wrażenia w "A.B.C." i "Świecie". "Liet.Aidas" nazywa te artykuły "rzadką informacją o Litwie w prasie polskiej" i podkreśla ich objektywność a nawet przychylność dla Litwy.

Sprawa małego ruchu granicznego między Litwą a Niemcami. "Rytas" /235.XI.32/: Pruska Izba Rolnicza zwróciła się do rządu niemieckiego z żądaniem zniesienia małego ruchu granicznego z Litwą. Izba domaga się wstrzymania w ten sposób importu nietylko mięsa lecz również masła, jaj, serów i mąki. Izba domaga się też ograniczenia importu produktów rolnych z obszaru Kłajpedy.

Z żądań niemieckich niezadowoleni są nietylko rolnicy obszaru Kłajpedy lecz i cała niemal ludność niemieckiego pogranicza. Zakaz handlu pogranicznego odbije się ciężko na losie ubogich warstw ludności oraz miast pogranicznych, jak Tylża i t.d.

Projekt założenia t-stwa litewsko-angielskiego. "Rytas" /235.XI.32/: W tych dniach przybyło z Londynu do Kowna trzech wybitnych kupców angielskich w celu podjęcia rokowań w sprawie utworzenia w Londynie litewsko-angielskiego t-stwa handlowego. Założenie takiego towarzystwa wpłynęłoby na ożywienie stosunków handlowych między obu krajami.

## III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

### Kronika.

Konferencja związku "Pavasaris". "Rytas" /235.XI.32/: W dniu 28-29 grudnia odbędzie się powszechna konferencja związku "Pavasaris". Konferencja odbędzie się w Kownie.

Kontrola Państwa a nowa kolej. "Rytas"/235.XI.32/: Wobec ukazania się w prasie wiadomości, jakoby Kontrola Państwa nie zgadza się na przejęcie prac wykonanych przy budowie kolei Telsze-Kretynga, przedstawiciel "Rytasa" zwrócił się do Kontrolera państwa p.Matulajtisa z prośbą o informacje. Kontroler państwa oświadczył, że wiadomość umieszczona w "Lietuvos Žinios" nie odpowiada prawdzie i będzie sprostowana. Niemiłą jest rzeczą, że w prasie podjęto akcję zmierzającą do tego, jakoby Kontrola Państwa w ostatnich czasach ustosunkowała się względnie ministerstw opozycyjnie. Tak nie jest i być nie może. Kontrola Państwa pracuje w zakreślonych granicach. Nie należy do kompetencji Kontrolera przejmować kolei żelaznej. Załatwiła to specjalna komisja M-stwa Komunikacji. Wprawdzie w komisji tej wzięli również udział przedstawiciele Kontroli Państwa i poczynili w sprawie prac budowlanych swe uwagi, lecz to już jest inna sprawa. Wykryte braki, o ile okażą się istotnie

brakami, będą wyjaśniane w osobnym trybie.

Kolej Telsze-Kretynga została już przejęta, a obecnie odbywa się jej eksploatacja. Komisja, wysłana do zbadania kolei uznała, że niema przeszkód do podjęcia ruchu.

Na zapytanie, ile i jakie uwagi poczynili przedstawiciele Kontroli Państwa w tej sprawie, p.Matulajtis odpowiedział, że dosyć dużo, jednak szczegółów nie podał.

R o z s z e r z e n i e   z a k r e s u   n a u k   w  5 7  s z k o ł a c h   p o c z ą t k o w y c h ."Dzień Kow."/252.XI.32/:Dotychczas w całej Litwie naliczano zaledwie 12 szkół początkowych z V i VI oddziałem. Obecnie M-stwo Oświaty zezwoliło na otwarcie V oddziału jeszcze w 45 szkołach czyli obecnie ogółem funkcjonuje już 57 takich szkół.

O d r o c z e n i e   u s t a w y   o   d ł u g a c h   p r z e d w o j e n n y c h ."Dzień Kow."/252.XI.32/:M-stwo Skarbu postanowiło odroczyć rozważenie projektu ustawy o długach przedwojennych na nieokreślony czas z powodu różnych komplikacyj w tej sprawie.

Z a h a m o w a n i e   k o n k u r e n c j i   p r a s y   z a g r a n i c z n e j ."Dzień Kow."/252./XI.32/:M-stwo Spraw Wewnętrznych rozważa obecnie zarządzenia przeciw rozpowszechnianiu w kraju dzienników rosyjskich i niemieckich, konkurujących z prasą krajową.Przy rozważeniu projektu ustawy prasowej kwestja ta może być uregulowana. Możliwem jest, że swobodna sprzedaż w kioskach większości pism zagranicznych zostanie zakazana i wolno będzie jedynie je prenumerować. Możliwem jest wreszcie, że na szereg wydawnictw zostaną nałożone opłaty celne.

S p r a w a   w y b o r ó w   n a   u n i w e r s y t e c i e ."Dzień Kow."252.XI.32/: 3 listopada została, jak wiadomo, zdemolowana gablotka ogłoszenia Zjednoczenia Studentów Polaków U.W.W. oraz zerwane plakaty i odezwy przedwyborcze organizacyj żydowskich.

W związku z temi zajściami prorektor ks.prof.B.Czesnis wydał następującą odezwę do młodzieży akademickiej:

"Wobec zbliżających się wyborów do Przedstawicielstwa Studenckiego Rektorat, biorąc poważnie pod uwagę zajścia, jakie miały miejsce 3 b.m. w I gmachu uniwersytetu, niniejszem stanowczo wzywa młodzież do utrzymania porządku, powagi, tolerancji i unikania awantur, gdyż tego rodzaju wybryki i awantury poniżają imię Litwina i są niezgodne z powagą i honorem wyższej uczelni.

W sprawie tych zajść zarządzone jest dochodzenie.

Wykryci winowajcy zostaną surowo ukarani".

Dla uniknięcia możliwości nowych awantur władze akademickie zakazały liście Nr.13 /blok trzynastu korporacyj litewskich/ urządzenia publicznego zebrania przedwyborczego.

5 b.m. rozpoczęły się wybory do Przedstawicielstwa Studentów U.W.W. W r.b. czynne prawo wyborcze przysługuje 4.390 studentom i wolnym słuchaczom.uniwersytetu, którzy się zarejestrowali na semestr jesienny r.b. Liczba członków Przedstawicielstwa w roku bież. wynosi 44. O te miejsca walczy 194 kandydatów, figurujących na 20 listach.

"Lietuvos Zinios" /253.XI.32/ w sprawie wyborów piszą co następuje: Studenci litewscy nie mają swego przedstawicielstwa, któreby urzeczywistniało ideję akademickiego samorządu. Obecne przedstawicielstwo studentów nosi jedynie charakter dekoratywny i niemal nic posiada praw w zakresie organizowania nieakademickiego życia studentów. W związku z tem studenci litewscy nie posiadają autonomji, jakaby przystała inteligentom, którzy mają stanąć kiedyś na czele życia kraju. Uniwersytet litewski przypomina mocno jakieś "wyższe gimnazjum" ze wszystkiemi charakterystycznemi dla gimnazjum cechami. Studenci winniby przeto zrozumieć, że walka o demokratyzację kraju rozstrzyga również wszystkie kwestje związane ze ściślejszem życiem akademickiem.

S p r a w a   b . p o s ł a   K w i e s k i   w   c e n t r . k o m i t e c i e   l i a u d i n i n k ó w ."Liet.Zin."/253.XI.32/:Centralny komitet liaudininków po rozpatrzeniu sprawy posła Kwieski /członka komitetu/i uznaniu,że oświadczenie posła Kwieski na łamach "Dienos Naujenos" nie pokrywa się z rezolucjami Rady Centralnej, zdecydował przesłać sprawę do Najwyższego Sądu Honorowego Związku Ludowców.